ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 1ης Απριλίου 2004 *

Στην υπόθεση C-263/02 P,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους T. van Rijn και A. Bordes, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πρώτο πενταμελές τμήμα) της 3ης Μαΐου 2002, T-177/01, Jégo-Quéré κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-2365), με σκοπό την εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος ήταν η:

Jégo-Quéré et Cie SA, εκπροσωπούμενη από τους A. Creus Carreras και B. Uriarte Valiente, abogados,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann (εισηγητή), προεδρεύοντα του έκτου τμήματος, J. N. Cunha Rodrigues, J.-P. Puissochet, R. Schintgen και F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs,
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 22ας Μαΐου 2003,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 17 Ιουλίου 2002, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε αναίρεση, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο στις 3 Μαΐου 2002, Τ-177/01, Jégo-Quéré κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-2365, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία κρίθηκε παραδεκτή η προσφυγή που άσκησε η εταιρία Jégo-Quéré et Cie SA (στο εξής: Jégo-Quéré) για την ακύρωση των άρθρων 3, στοιχείο δ',

και 5 του κανονισμού (ΕΚ) 1162/2001 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2001, για θέσπιση μέτρων αποκατάστασης του αποθέματος μπακαλιάρου «Merluccius merluccius» στις υποπεριοχές CIEM III, IV, V, VI και VII και στις διαιρέσεις CIEM VIII a, b, d και e καθώς και συναφών όρων για τον έλεγχο δραστηριοτήτων αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 159, σ. 4).

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικού συστήματος για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια (ΕΕ L 389, σ. 1), προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να λαμβάνει επείγοντα μέτρα όταν η διατήρηση των αλιευτικών πόρων απειλείται από σοβαρές και απρόβλεπτες διαταραχές.

3 Τον Δεκέμβριο του 2000, η Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, έχοντας ειδοποιηθεί από το Διεθνές Συμβούλιο για την εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων (CIEM), έκριναν επείγουσα την εφαρμογή σχεδίου για την αποκατάσταση των αποθεμάτων μπακαλιάρου.

4 Ο κανονισμός 1162/2001, ο οποίος εκδόθηκε προς τον σκοπό αυτό, έχει ως κύριο στόχο την άμεση μείωση των αλιευμάτων ιχθυδίων μπακαλιάρου. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται στα αλιευτικά πλοία που ασκούν τη δραστηριότητά τους στις περιοχές τις οποίες καθορίζει. Επιβάλλει στα πλοία αυτά ένα ελάχιστο μέγεθος ματιού των διχτυών, το οποίο ποικίλλει αναλόγως των περιοχών, για τις διάφορες τεχνικές αλιείας με δίχτυα, ανεξαρτήτως του είδους ιχθύων που αλιεύει το οικείο πλοίο. Οι εν λόγω διατάξεις δεν αφορούν τα πλοία μεγέθους κάτω των 12 m, τα οποία πραγματοποιούν αλιευτικές εξόδους μεγίστης διάρκειας 24 ωρών.

5 Το άρθρο 3, στοιχείο δ', του κανονισμού 1162/2001 απαγορεύει τη χρήση «οποιουδήποτε βενθοπελαγικού συρόμενου διχτυού στο οποίο έχει προσαρτηθεί σάκος τράτας μεγέθους ματιού μικρότερου από 100 mm με οποιοδήποτε μέσο εκτός από τη ραφή στο μέρος εκείνο του διχτυού πριν από το σάκο». Το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού καθορίζει, στην παράγραφο 1, τις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού και διευκρινίζει, στην παράγραφο 2, για το σύνολο των περιοχών αυτών, τις απαγορεύσεις σχετικά με τη χρήση, την πόντιση και την κατ' άλλο τρόπο διάταξη των συρόμενων διχτυών, αναλόγως του μεγέθους του ματιού, και τις υποχρεώσεις σχετικά με την ασφάλιση και τη στοίβαξή τους. Για κάθε μία από τις περιοχές αυτές, διευκρινίζει επίσης τις απαγορεύσεις σχετικά με τη χρήση, την πόντιση και την κατ' άλλο τρόπο διάταξη των στάσιμων διχτυών, αναλόγως του μεγέθους του ματιού, και τις υποχρεώσεις σχετικά με την ασφάλιση και τη στοίβαξή τους. Όσον αφορά τα συρόμενα δίχτυα, οι απαγορεύσεις ισχύουν για μέγεθος ματιού μεταξύ 55 και 99 mm. Για τα στάσιμα δίχτυα, οι απαγορεύσεις ισχύουν, αναλόγως των περιοχών, για μέγεθος ματιού μικρότερο από 100 ή από 120 mm.

Το ιστορικό της διαφοράς και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

6 Η Jégo-Quéré είναι εφοπλιστική αλιευτική εταιρία εγκατεστημένη στη Γαλλία, η οποία ασκεί μονίμως τη δραστηριότητά της νοτίως της Ιρλανδίας, στη μνημονευόμενη στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1162/2001 περιοχή CIEM VII, με κύριο σκοπό την αλίευση του μπακαλιάρου «μερλάν», είδους που αντιπροσωπεύει κατά μέσον όρο το 67,3% των αλιευμάτων της. Η εταιρία διαθέτει τέσσερα πλοία μήκους άνω των 30 m και χρησιμοποιεί δίχτυα μεγέθους ματιού 80 mm.

7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Αυγούστου 2001, η Jégo-Quéré άσκησε, βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, προσφυγή για την ακύρωση των άρθρων 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού 1162/2001.

8 Με χωριστό δικόγραφο, το οποίο κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Οκτωβρίου 2001, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

9 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου και διέταξε τη συνέχιση της διαδικασίας επί της ουσίας.

10 Αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 24 της εν λόγω αποφάσεως, ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις είναι, ως εκ της φύσεώς τους, γενικής ισχύος, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, με τη σκέψη 25 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η γενική ισχύς μιας διατάξεως δεν αποκλείει, παρά ταύτα, τη δυνατότητα να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες.

11 Με τη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά τη Jégo-Quéré κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, βάσει των κριτηρίων τα οποία συνάγονται μέχρι τώρα από την κοινοτική νομολογία».

12 Η Jégo-Quéré είχε ισχυριστεί ότι δεν διέθετε, εν προκειμένω, κανένα ένδικο βοήθημα ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, καθότι ο κανονισμός 1162/2001 δεν προβλέπει την εκ μέρους των κρατών μελών λήψη εκτελεστικών μέτρων και ότι, κατ' επέκταση, σε περίπτωση που το Πρωτοδικείο κρίνει την προσφυγή της απαράδεκτη, θα στερούνταν κάθε ένδικου βοηθήματος προκειμένου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των προσβαλλομένων διατάξεων. Το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι έπρεπε να εξεταστεί αν, σε υπόθεση όπως η υπό κρίση, στο πλαίσιο της οποίας ιδιώτης αμφισβητεί τη νομιμότητα διατάξεων γενικής ισχύος που επηρεάζουν άμεσα τη νομική του κατάσταση, η απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως ως απαράδεκτης θα στερούσε την προσφεύγουσα από το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής, όπως αυτό εξασφαλίζεται στην έννομη τάξη που καθιερώνει η Συνθήκη ΕΚ, ιδίως δυνάμει των άρθρων 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ).

13 Συναφώς, το Πρωτοδικείο έκρινε τα εξής:

«44 Πρέπει [...] να υπομνησθεί ότι, πέραν της προσφυγής ακυρώσεως, υφίστανται δύο άλλα ένδικα βοηθήματα τα οποία παρέχουν σε ιδιώτη τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, μόνου εν προκειμένω αρμόδιου, για να ζητήσει τη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα κοινοτικής πράξεως, ήτοι η προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου με προδικαστική παραπομπή ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ και η αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, η οποία προβλέπεται στα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

45 Όσον αφορά ωστόσο την προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου με προδικαστική παραπομπή ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ, επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, δεν υφίστανται εκτελεστικά μέτρα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση προσφυγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Το γεγονός ότι ένας ιδιώτης, ο οποίος θίγεται από κοινοτικό μέτρο, έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το κύρος του μέτρου αυτού ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, παραβαίνοντας τις προβλεπόμενες από το εν λόγω μέτρο διατάξεις και επικαλούμενος τον παράνομο χαρακτήρα τους στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας κινηθείσας εναντίον του, δεν του παρέχει την προσήκουσα δικαιοδοτική προστασία. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να ζητηθεί από τους ιδιώτες να παραβούν τον νόμο για να έχουν τη δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη (βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs της 21ης Μαρτίου 2002 στην υπόθεση C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, [απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, Συλλογή 2002, σ. I-6677], σημείο 43).

46 Το ένδικο βοήθημα της στηριζόμενης στην εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας αγωγής αποζημιώσεως δεν προσφέρει, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, ικανοποιητική λύση για τα συμφέροντα των ιδιωτών. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να καταλήξει στην απομάκρυνση από την κοινοτική έννομη τάξη μιας πράξεως η οποία θεωρείται εντούτοις παράνομη. Η εν λόγω αγωγή, προϋποθέτουσα την επέλευση ζημίας άμεσα προκαλούμενης από την εφαρμογή της επίμαχης πράξεως, υπόκειται σε προϋποθέσεις παραδεκτού και ουσίας διαφορετικές από εκείνες που

διέπουν την προσφυγή ακυρώσεως και δεν παρέχει συνεπώς στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει, σε όλη του την έκταση, τον έλεγχο της νομιμότητας που έχει ως αποστολή να φέρει σε πέρας. Ειδικότερα, όταν ένα μέτρο γενικής ισχύος, όπως οι εν προκειμένω προσβαλλόμενες διατάξεις, τίθεται υπό αμφισβήτηση στο πλαίσιο τέτοιας αγωγής, ο ασκούμενος από τον κοινοτικό δικαστή έλεγχος δεν εκτείνεται σε όλα τα στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν τη νομιμότητα του μέτρου αυτού, αλλά περιορίζεται στην κύρωση των κατάφωρων παραβάσεων κανόνων δικαίου που αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψεις 41 έως 43· απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2001, T-155/99, Dieckmann & Hansen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3143, σκέψεις 42 και 43· βλ., επίσης, για περίπτωση μη κατάφωρης παραβάσεως, την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψεις 18 και 19, και, για περίπτωση στην οποία ο κανόνας δικαίου του οποίου γίνεται επίκληση δεν αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, T-196/99, Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3597, σκέψη 43).

47 Βάσει των ανωτέρω, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 234 ΕΚ, αφενός, και 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, αφετέρου, δεν μπορούν πλέον να θεωρούνται, υπό το φως των άρθρων 6 και 13 της ΕΣΔΑ και του άρθρου 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ως διασφαλίζουσες στους ιδιώτες ένα δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής που τους επιτρέπει να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα κοινοτικών διατάξεων γενικής ισχύος οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη νομική τους κατάσταση.

48 Το γεγονός αυτό βέβαια δεν μπορεί να επιτρέψει την τροποποίηση του συστήματος ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών που εισάγεται με τη Συνθήκη και προορίζεται να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων. Ουδόλως επιτρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή η ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο προσφυγή ακυρώσεως η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ [βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 12ης Οκτωβρίου 2000, C-300/00 P(R), Federación de Cofradías de Pescadores κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. I-8797, σκέψη 37].

49 Επισημαίνεται ωστόσο ότι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας Jacobs με τις προτάσεις του στην υπόθεση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (μνημονευθείσες ανωτέρω στη σκέψη 45, σημείο 59), ουδέν μείζον επιχείρημα επιτρέπει να υποστηριχθεί ότι η έννοια του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ συνεπάγεται ότι ένας ιδιώτης που επιθυμεί να αμφισβητήσει μέτρο γενικής ισχύος πρέπει να εξατομικεύεται κατά τρόπο ανάλογο προς εκείνον του αποδέκτη του μέτρου.

50 Υπό τις συνθήκες αυτές, και λαμβανομένου υπόψη ότι η Συνθήκη ΕΚ εισήγαγε πλήρες σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών σκοπό έχον να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων (μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 41 απόφαση Les Verts κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 23), πρέπει να αναθεωρηθεί η έως τώρα κρατούσα αυστηρή ερμηνεία της έννοιας του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη, κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

51 Βάσει των ανωτέρω, και για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική δικαστική προστασία των ιδιωτών, πρέπει να θεωρηθεί ότι μια κοινοτική διάταξη γενικής ισχύος η οποία αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το αφορά επίσης ατομικά αν επηρεάζει κατά τρόπο σαφή και ενεστώτα τη νομική του κατάσταση, περιορίζοντας τα δικαιώματά του ή επιβάλλοντάς του υποχρεώσεις. Ο αριθμός και η κατάσταση άλλων προσώπων που επηρεάζονται επίσης ή επηρεάζονται δυνητικώς από την εν λόγω διάταξη δεν αποτελούν, συναφώς, εκτιμήσεις ασκούσες επιρροή.

52 Εν προκειμένω, οι προσβαλλόμενες διατάξεις επιβάλλουν πράγματι υποχρεώσεις στην εταιρία Jégo-Quéré. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα, τα πλοία της οποίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ασκεί αλιευτικές δραστηριότητες σε μία από τις περιοχές στις οποίες οι εν

λόγω δραστηριότητες υπόκεινται, βάσει των προσβαλλομένων διατάξεων, σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις αναφορικά με το μέγεθος ματιού των χρησιμοποιούμενων διχτυών.

53 Κατά συνέπεια, οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα.

54 Εφόσον οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν επίσης άμεσα την προσφεύγουσα (βλ ανωτέρω σκέψη 26), πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή και να διαταχθεί η συνέχιση της διαδικασίας.»

Η αίτηση αναιρέσεως

14 Με την αίτηση αναιρέσεως η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή περί ακυρώσεως του κανονισμού 1162/2001 ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου·

— να καταδικάσει τη Jégo-Quéré στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

15 Η Jégo-Quéré ζητεί από το Δικαστήριο:

— να κηρύξει την αίτηση αναιρέσεως απαράδεκτη καθόσον ασκήθηκε εκπρόθεσμα·

— να κηρύξει την αίτηση αναιρέσεως αβάσιμη και να επικυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— να αναιρέσει την εν λόγω απόφαση στο μέτρο που κρίνει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν αφορούν ατομικά τη Jégo-Quéré υπό την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ·

— να αποφανθεί το ίδιο επί της διαφοράς σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε η Jégo-Quéré ενώπιον του Πρωτοδικείου και, ειδικότερα,

— να κηρύξει παραδεκτή την ενώπιον του Πρωτοδικείου ασκηθείσα προσφυγή·

— να ακυρώσει τα άρθρα 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού 1162/2001·

— να εξετάσει ως μάρτυρες

— τον John Farnell, διευθυντή του τμήματος «Πολιτικής διατηρήσεως» της Γενικής Διευθύνσεως Αλιείας της Επιτροπής, και

— τον Victor Badiola, διαχειριστή της οργανώσεως παραγωγών αλιείας της Ondárroa·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας καθώς και στα έξοδα της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

16 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή επικαλείται δύο λόγους αναιρέσεως.

17 Πρώτον, υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο παρέβη τον Κανονισμό Διαδικασίας του, καθόσον η υπόθεση έπρεπε να παραπεμφθεί στην ολομέλειά του. Δεύτερον, το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, ερμηνεύοντας την προϋπόθεση ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις πρέπει να αφορούν ατομικά τον προσφεύγοντα κατά τρόπο αντίθετο προς το δικαιοδοτικό σύστημα που θεσπίζει η Συνθήκη.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως

18 Η Jégo-Quéré προβάλλει το απαράδεκτο της αιτήσεως αναιρέσεως. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ημερομηνία κοινοποιήσεως της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως στη Jégo-Quéré. Ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου, η Jégo-Quéré αμφισβητεί την εκπρόθεσμη άσκηση της αναιρέσεως.

19 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 81, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, προθεσμίας που παρεκτείνεται, λόγω αποστάσεως, κατά δέκα ημέρες. Κατά το άρθρο 112, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση του Πρωτοδικείου πρέπει να επισυνάπτεται στην αίτηση αναιρέσεως και πρέπει να γίνεται μνεία της ημερομηνίας κατά την οποία η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον αναιρεσείοντα.

20 Η Επιτροπή επισύναψε στην αίτησή της αναιρέσεως την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθώς και τη συνοδευτική αυτής επιστολή της Γραμματείας του Πρωτοδικείου, η οποία φέρει σφραγίδα από την οποία προκύπτει ότι παρελήφθη στις 8 Μαΐου 2002. Περαιτέρω, η ημερομηνία αυτή επιβεβαιώνεται από την απόδειξη παραλαβής της επιστολής. Όπως αναφέρεται στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως, η αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 17 Ιουλίου 2002.

21 Επομένως, καθίσταται σαφές, αφενός, ότι η Επιτροπή έκανε μνεία, με την αίτηση αναιρέσεως, της ημερομηνίας που της κοινοποιήθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και, αφετέρου, ότι άσκησε εμπροθέσμως την αίτηση αναιρέσεως.

22 Κατά συνέπεια, η αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ερμηνεία της έννοιας του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη, την οποία υιοθέτησε το Πρωτοδικείο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, είναι τόσο ευρεία, ώστε στην πράξη καταργεί τη σχετική προϋπόθεση του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο συγχέοντας το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής με το γενικό δικαίωμα ασκήσεως ευθείας προσφυγής των ιδιωτών στις διαφορές που αφορούν την ακύρωση πράξεων γενικής ισχύος, καθότι η απουσία του δεύτερου δικαιώματος δεν συνεπάγεται απουσία και του πρώτου. Θα ήταν σφάλμα να συναχθεί, όπως έπραξε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι το προβλεπόμενο από τη Συνθήκη δικαιοδοτικό σύστημα δεν μπορεί πλέον να θεωρείται ως διασφαλίζον στους ιδιώτες δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής που τους επιτρέπει να αμφισβητούν τη νομμότητα κοινοτικών διατάξεων γενικής ισχύος οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη νομική τους κατάσταση και ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να διευρυνθούν οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως υπέρ των ιδιωτών, αναθεωρώντας την κρατούσα κατά τη νομολογία ερμηνεία της έννοιας του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη, κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

24 Συναφώς η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στην πλειονότητα των κρατών μελών, το δικαίωμα των ιδιωτών να ασκούν ευθεία προσφυγή για την ακύρωση πράξεως γενικής ισχύος περιορίζεται ποικιλοτρόπως. Συχνά, είτε δεν υπάρχει δυνατότητα προσφυγής για την ακύρωση νόμου είτε η δυνατότητα αυτή περιορίζεται λόγω της φύσεως των ισχυρισμών που μπορούν να προβληθούν ή από τις προϋποθέσεις που τίθενται για την ενεργητική νομμοποίηση. Σε ορισμένα κράτη μέλη, δεν υπάρχει καν γενικό δικαίωμα ασκήσεως ευθείας προσφυγής των ιδιωτών κατά των κανονιστικών πράξεων που εκδίδουν διοικητικές αρχές. Πάντως, τα συστήματα αυτά ουδέποτε επικρίθηκαν από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

25 Τέλος, κατά την Επιτροπή, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας TWD Textilwerke Deggendorf (απόφαση της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92, Συλλογή 1994, σ. I-833), η προκριθείσα από το Δικαστήριο ερμηνεία της έννοιας του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη συνεπάγεται τον περιορισμό των δυνατοτήτων των ιδιωτών να αμφισβητήσουν, προβάλλοντας σχετική ένσταση, τη νομιμότητα κοινοτικών πράξεων γενικής ισχύος.

26 Η Jégo-Quéré ισχυρίζεται ότι η προκριθείσα από το Πρωτοδικείο ευρεία και ελαστική ερμηνεία του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ τής παρέχει τη δυνατότητα, χωρίς ωστόσο να μεταβάλλεται το δικαιοδοτικό σύστημα της Συνθήκης, να αμφισβητήσει τη νομιμότητα ενός κανόνα που της προκαλεί σοβαρές ζημίες. Η απουσία της δυνατότητας αυτής θα συνιστούσε παράβαση των άρθρων 6 και 13 της ΕΣΔΑ, δεδομένου ότι έτσι δεν θα διέθετε κανένα μέσο για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των εν λόγω διατάξεων. Συγκεκριμένα, εφόσον ο κανονισμός 1162/2001 έχει απ' ευθείας εφαρμογή χωρίς την παρέμβαση των εθνικών αρχών, δεν υφίσταται καμία πράξη δεκτική προσφυγής ενώπιον εθνικού δικαστηρίου που να παρέχει τη δυνατότητα έμμεσης αμφισβητήσεως του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς, δεν έχει καμία δυνατότητα να τύχει πλήρους δικαστικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο, αν δεν έχει προηγηθεί παράβαση του κανονισμού 1162/2001.

27 Όσον αφορά την προβλεπόμενη στα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, η Jégo-Quéré αμφισβητεί το επιχείρημα της Επιτροπής ότι, δεδομένης της εξάμηνης και μόνον ισχύος του κανονισμού 1162/2001, η αγωγή αποζημιώσεως συνιστά προσφορότερο μέτρο σε σχέση με την προσφυγή ακυρώσεως. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω κανονισμός αποτελεί απλώς ένα στάδιο της τρέχουσας διαδικασίας αναμορφώσεως της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, η οποία συνεπάγεται τη θέσπιση μεσοπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων μέτρων. Κατά συνέπεια, η Jégo-Quéré δεν θα είχε άλλη επιλογή από το να ασκεί, περιοδικώς, νέες προσφυγές-αγωγές.

28 Επιπλέον, δεν είναι λογικό να ερμηνεύεται συσταλτικά η έννοια του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη, ενώ δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς

τη δυνατότητα των ιδιωτών να ασκούν αγωγές αποζημώσεως δυνάμει των άρθρων 235 ΕΚ και 288 ΕΚ, οι οποίες προϋποθέτουν γενικώς αμφισβήτηση των κοινοτικών μέτρων γενικής ισχύος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

29 Πρέπει να υπομνησθεί ότι οι ιδιώτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τυγχάνουν αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν από την κοινοτική έννομη τάξη, δεδομένου ότι το δικαίωμα στην προστασία αυτή αποτελεί τμήμα των γενικών αρχών του δικαίου οι οποίες απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών. Το δικαίωμα αυτό καθιερώνεται επίσης από τα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 1986, 222/84, Johnston, Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέψη 18, και της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 39).

30 Η Συνθήκη, με τα άρθρα της 230 ΕΚ και 241 ΕΚ, αφενός, και με το άρθρο της 234 ΕΚ, αφετέρου, καθιέρωσε πλήρες σύστημα ένδικων βοηθημάτων και διαδικασιών για τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων, αναθέτοντας τον έλεγχο αυτόν στον κοινοτικό δικαστή. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν έχουν τη δυνατότητα, λόγω των προϋποθέσεων του παραδεκτού που θέτει το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, να προσβάλλουν απ' ευθείας τις κοινοτικές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα, έχουν τη δυνατότητα, αναλόγως της περιπτώσεως, να προβάλλουν την ακυρότητα των πράξεων αυτών, είτε παρεμπιπτόντως δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ ενώπιον του κοινοτικού δικαστή είτε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, και να ζητούν από αυτά, δεδομένου ότι δεν είναι αρμόδια να διαπιστώνουν την ακυρότητα των εν λόγω πράξεων, να υποβάλλουν προς τούτο προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 40).

31 Κατά συνέπεια, στα κράτη μέλη εναπόκειται να προβλέψουν ένα σύστημα ένδικων βοηθημάτων και διαδικασιών προκειμένου να εξασφαλίσουν τον σεβασμό του δικαιώματος για παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 41).

32 Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την αρχή της αγαστής συνεργασίας που καθιερώνει το άρθρο 10 ΕΚ, τα εθνικά δικαστήρια υποχρεούνται, στο μέτρο του δυνατού, να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν τους εσωτερικούς δικονομικούς κανόνες που διέπουν την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων κατά τρόπον ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στα φυσικά και νομικά πρόσωπα να αμφισβητούν ενώπιον των δικαστηρίων τη νομιμότητα οποιασδήποτε αποφάσεως ή εθνικού μέτρου σχετικά με την εφαρμογή επ' αυτών κοινοτικής πράξεως κανονιστικού χαρακτήρα, προβάλλοντας την ακυρότητά της (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 42).

33 Εντούτοις, δεν είναι παραδεκτή η προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή εκ μέρους ιδιώτη που προσβάλλει πράξη γενικής ισχύος, όπως ο κανονισμός, η οποία δεν τον εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο με αυτόν του αποδέκτη, ακόμη και αν ήταν δυνατό να αποδειχθεί, κατόπιν συγκεκριμένου ελέγχου εκ μέρους του εν λόγω δικαστή των εθνικών δικονομικών κανόνων, ότι οι κανόνες αυτοί δεν επιτρέπουν στον ιδιώτη την άσκηση ένδικου βοηθήματος με το οποίο θα είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το κύρος της προσβαλλομένης κοινοτικής πράξεως. Συγκεκριμένα, ένα τέτοιου είδους σύστημα θα απαιτούσε σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από τον κοινοτικό δικαστή να εξετάζει και να ερμηνεύει το εθνικό δικονομικό δίκαιο, πράγμα το οποίο θα υπερέβαινε την αρμοδιότητά του που έγκειται στον έλεγχο της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψεις 37 και 43).

34 Επομένως, δεν μπορεί εν πάση περιπτώσει να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, ακόμη και αν αποδειχθεί ότι οι εθνικοί

δικονομικοί κανόνες δεν παρέχουν στον ιδιώτη τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το κύρος της προσβαλλόμενης κοινοτικής πράξεως παρά μόνον αφού προηγηθεί παράβασή της.

35 Εν προκειμένω, πρέπει να σημειωθεί ότι το γεγονός ότι ο κανονισμός 1162/2001 έχει απ' ευθείας εφαρμογή, χωρίς την παρέμβαση των εθνικών αρχών, δεν συνεπάγεται αυτό καθ' εαυτό ότι μια επιχείρηση την οποία αφορά άμεσα ο κανονισμός αυτός δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη νομιμότητά του παρά μόνον εφόσον τον παραβιάσει. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένα εθνικό δικαιοδοτικό σύστημα να παρέχει τη δυνατότητα στον ιδιώτη τον οποίο αφορά άμεσα μια γενική κανονιστική πράξη εσωτερικού δικαίου, που δεν μπορεί να προσβληθεί ευθέως δικαστικώς, να ζητήσει από τις εθνικές αρχές τη λήψη μέτρου που να συνδέεται με την πράξη αυτή, ικανού να αμφισβητηθεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται στον εν λόγω ιδιώτη η δυνατότητα να αμφισβητεί ευθέως την εν λόγω πράξη. Ομοίως, δεν μπορεί επίσης να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένα εθνικό δικαιοδοτικό σύστημα να παρέχει τη δυνατότητα σε επιχείρηση την οποία αφορά άμεσα ο κανονισμός 1162/2001 να ζητήσει από τις εθνικές αρχές την έκδοση πράξεως που να παραπέμπει στον κανονισμό αυτό, δεκτικής προσφυγής ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται στην επιχείρηση αυτή η δυνατότητα να αμφισβητήσει έμμεσα τον εν λόγω κανονισμό.

36 Ναι μεν η προϋπόθεση ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά κανονισμού παρά μόνον εάν ο κανονισμός αυτός το αφορά όχι μόνον άμεσα αλλά και ατομικά πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της αρχής της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων περιστάσεων που είναι δυνατό να εξατομικεύουν τον προσφεύγοντα, η ερμηνεία αυτή όμως δεν μπορεί να καταλήξει στην κατάργηση της εν λόγω προϋποθέσεως, την οποία προβλέπει ρητώς η Συνθήκη. Στην αντίθετη περίπτωση, τα κοινοτικά δικαστήρια θα υπερέβαιναν τις αρμοδιότητες που τους αναγνωρίζει η Συνθήκη (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 44).

37 Αυτό ισχύει όσον αφορά την ερμηνεία της εν λόγω προϋποθέσεως στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ήτοι ότι μια κοινοτική διάταξη γενικής ισχύος η οποία αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το αφορά επίσης ατομικά αν επηρεάζει κατά τρόπο σαφή και ενεστώτα τη νομική του κατάσταση, περιορίζοντας τα δικαιώματά του ή επιβάλλοντάς του υποχρεώσεις.

38 Συγκεκριμένα, η ερμηνεία αυτή καταλήγει κατ' ουσίαν στην αλλοίωση της φύσεως της προβλεπόμενης στο άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ προϋποθέσεως, ήτοι ότι η πράξη αφορά τον προσφεύγοντα ατομικά.

39 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

Επί της αντίθετης αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

40 Η Jégo-Quéré ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε ότι ο κανονισμός 1162/2001 δεν την αφορούσε ατομικά υπό την έννοια του άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί παγίως από το Δικαστήριο. Στην πραγματικότητα, ο εν λόγω κανονισμός αποτελείται από ένα πλέγμα ατομικών αποφάσεων προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες περιπτώσεις ορισμένων επιχειρήσεων που θίγονται, χωρίς να υφίστανται αντικειμενικοί λόγοι που να δικαιολογούν την εξατομικευμένη ατομική συμπεριφορά. Λαμβανομένου όμως υπόψη του σκοπού της προστασίας των ιχθυδίων μπακαλιάρου, ένας κανονισμός γενικής ισχύος πρέπει να προβλέπει χωρίς εξαιρέσεις την απαγόρευση αλιείας με δίχτυα που έχουν μέγεθος ματιού μικρότερο από 100 mm στις προβλεπόμενες περιοχές.

41 Κατά τη Jégo-Quéré, δύο περιστάσεις, ειδικότερα, τη χαρακτηρίζουν σε σχέση με όλα τα άλλα πρόσωπα που θίγει ο κανονισμός 1162/2001. Πρώτον, είναι η μοναδική επιχείρηση που αλιεύει κατά τρόπο διαρκή μπακαλιάρο «μερλάν» στην Κελτική Θάλασσα με πλοία μήκους άνω των 30 m τα οποία δεν αλιεύουν παρά αμελητέες ποσότητες ιχθυδίων μπακαλιάρου βάσει παρεμπιπτόντων αλιευμάτων («by-catch»). Δεύτερον, ήταν η μοναδική εφοπλιστική αλιευτική εταιρία που πρότεινε στην Επιτροπή, πριν από την έκδοση του κανονισμού 1162/2001, ιδιαίτερη λύση συμβάλλουσα στην αποκατάσταση του αποθέματος μπακαλιάρου «μερλάν», η οποία τελικά δεν ελήφθη υπόψη.

42 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή υποστήριξε ότι από κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Jégo-Quéré δεν μπορούσε να προκύψει ότι ο κανονισμός 1162/2001 αφορούσε ατομικά την εταιρία αυτή. Επομένως, η αντίθετη αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

43 Όπως ορθώς διαπίστωσε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 23 και 24 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, τα άρθρα 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού 1162/2001, την ακύρωση του οποίου επιδιώκει η Jégo-Quéré, απευθύνονται αφηρημένα σε αόριστες κατηγορίες προσώπων και εφαρμόζονται σε αντικειμενικά οριζόμενες καταστάσεις. Επομένως, τα εν λόγω άρθρα έχουν, ως εκ της φύσεώς τους, γενική ισχύ.

44 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, παρά τη γενική ισχύ μιας πράξεως, δεν αποκλείεται η πράξη αυτή να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένες επιχειρήσεις (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 10ης Απριλίου 2003, C-142/00 P, Επιτροπή κατά Nederlandse Antillen, Συλλογή 2003, σ. I-3483, σκέψη 64).

45 Ειδικότερα, μια τέτοια διάταξη μπορεί να αφορά ατομικώς φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνον αν τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, και προπαρατεθείσα Επιτροπή κατά Nederlandse Antillen, σκέψη 65).

46 Ωστόσο, το γεγονός ότι η Jégo-Quéré είναι η μοναδική επιχείρηση αλιείας μπακαλιάρου στη θάλασσα νοτίως της Ιρλανδίας με πλοία μήκους άνω των 30 m δεν είναι, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ικανό να την εξατομικεύσει, καθότι τα άρθρα 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού 1162/2001 την αφορούν μόνο λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς της ως επιχειρήσεως αλιείας μπακαλιάρου «μερλάν» η οποία μετέρχεται ορισμένη αλιευτική τεχνική εντός καθορισμένης ζώνης, όπως αφορούν και κάθε άλλον επιχειρηματία ευρισκόμενο, πραγματικά ή δυνητικά, σε παρεμφερή κατάσταση.

47 Επιπλέον, δεν προκύπτει ότι, για την έκδοση του κανονισμού 1162/2001, η Επιτροπή υποχρεώθηκε από διάταξη του κοινοτικού δικαίου να ακολουθήσει συγκεκριμένη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η Jégo-Quéré θα είχε το δικαίωμα να διεκδικήσει ενδεχομένως δικαιώματα, μεταξύ δε αυτών το δικαίωμα ακροάσεως. Επομένως, το κοινοτικό δίκαιο δεν προέβλεψε ειδική έννομη κατάσταση υπέρ ορισμένου επιχειρηματία όπως η Jégo-Quéré, όσον αφορά την έκδοση του κανονισμού 1162/2001 (βλ., κατ' αυτή την έννοια, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1983, 191/82, FEDIOL κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2913, σκέψη 31).

48 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός ότι η Jégo-Quéré ήταν η μοναδική εφοπλιστική αλιευτική εταιρία που πρότεινε στην Επιτροπή, πριν από την έκδοση του κανονισμού 1162/2001, ειδική λύση συμβάλλουσα στην αποκατά-

σταση του αποθέματος μπακαλιάρου «μερλάν» δεν μπορεί να την εξατομικεύσει υπό την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

49 Επομένως, η αντίθετη αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

50 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να εξαφανιστεί και να κηρυχθεί, κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, απαράδεκτη η προσφυγή περί ακυρώσεως των άρθρων 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού 1162/2001.

Επί των δικαστικών εξόδων

51 Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του εν λόγω κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

52 Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως καθώς και η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή είναι βάσιμες, η Jégo-Quéré πρέπει να φέρει το σύνολο των εξόδων ενώπιον του Πρωτοδικείου και ενώπιον του Δικαστηρίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3ης Μαΐου 2002, T-177/01, Jégo-Quéré κατά Επιτροπής.**

2) **Κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε η Jégo-Quéré et Cie SA για την ακύρωση των άρθρων 3, στοιχείο δ΄, και 5 του κανονισμού (ΕΚ) 1162/2001 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2001, για θέσπιση μέτρων αποκατάστασης του αποθέματος μπακαλιάρου «Merluccius merluccius» στις υποπεριοχές CIEM III, IV, V, VI και VII και στις διαιρέσεις CIEM VIII a, b, d και e καθώς και συναφών όρων για τον έλεγχο δραστηριοτήτων αλιευτικών σκαφών.**

3) **Καταδικάζει τη Jégo-Quéré et Cie SA στα δικαστικά έξοδα της πρωτοβάθμιας και της κατ' αναίρεση δίκης.**

Gulmann Cunha Rodrigues Puissochet

Schintgen Macken

Δημοσιεύθηκε στο Λουξεμβούργο σε δημοσία συνεδρίαση την 1η Απριλίου 2004.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

R. Grass Β. Σκουρής